

Veřejná evidence skutečných majitelů a provázanost s dotacemi

([ST 886](#), [ST 909](#))

KDE JE PROBLÉM?

O veřejné peníze se mohou v Česku stále ucházet firmy s nejasnou vlastnickou strukturou. Podle studie DatLab skončí ročně asi 18 miliard korun z českých veřejných zakázek u firem sídlících v daňových rájích. Úřady tak samy nemohou vědět, kdo je konečným příjemcem peněz. Rozkrývání vlastnických struktur a skutečných majitelů firem přitom může pomoci při ověřování podezření na: a) porušování povinnosti rozkrývat vlastnické struktury a skutečné majitele vyžadované právními předpisy v oblastech poskytování dotací z fondů EU, veřejných peněz a praní peněz, b) porušování mezinárodních sankcí a protiteroristických opatření, c) ekonomickou kriminalitu či správní delikty, zahrnující zejména korupční trestné činy a problematiku střetu zájmů, d) účast v praktikách vyhýbání se korporátním daním, e) obcházení limitů financování politických stran a hnutí.

Hlavní problémy současné úpravy evidence skutečných majitelů:

- Evidence je **neverejná**, nelze do ní běžně nahlížet ani v ní vyhledávat informace.
- Nedokonalé vymezení **určení skutečného majitele**.
- S případným nesplněním evidenční povinnosti nejsou ze zákona spojeny **žádné sankce**.
- Chybí legislativní **zakotvení podmínky splnění povinnosti v evidenci skutečných majitelů pro získání dotací a veřejných zakázek**.

CO S TÍM?

- Zřízení funkční a veřejné evidence skutečných majitelů firem.
- Zavedení podmínky řádné evidence pro získání dotací a veřejných zakázek.

JAK NA TO?

- 1) Schválením **vládního návrhu zákona o evidenci skutečných majitelů** (ST 886), který zajistí veřejnost alespoň některých údajů o skutečných majitelích, zavedení mechanismů ověřování a kontroly pravdivosti údajů vedených v evidenci, jakož i stanovení efektivních sankcí.

Problematický aspekt: návrh obsahuje odlišný režim pro určování skutečného majitele korporace vložené do svěřenského fondu od určování skutečného majitele samotného svěřenského fondu - u svěřenských fondů má být striktně dané, kdo je skutečný majitel - zakladatel, svěřenský správce, obmyšlený, ad. (formální pojetí), u korporací vložených do svěřenských fondů však bude firma teprve zkoumat, kdo ji ovládá a kdo je tedy její skutečný majitel (materiální pojetí). Sporné ustanovení ust. § 5 odst. 4 je nadbytečné, mělo by být vyňato.

- 2) Schválením **vládní novely z. o některých opatřeních proti leg.výnosů z tr.činn.** (ST 909), která obsahuje zakotvení podmínky splnění povinnosti v evidenci skutečných majitelů pro získání veřejných zakázek.

Problematický aspekt: Je třeba schválit pozměňovací návrh, který zakotví podmínku splnění povinnosti v evidenci skutečných majitelů také pro získání dotací.